

Bemærkninger til lovforslaget

Ved forskellige lejligheder, der har været skelsættende for landet, har man ved lov bemyndiget kommunerne til ekstraordinært at eftergive fattighjælp ydet inden en bestemt dato. Det var således tilfældet ved tronskifterne i 1906 og 1912 og ved grundlovens 75-års dag i 1924. Efter socialreformens ikrafttræden har der fundet ekstraordinær eftergivelse af kommunehjælp sted i anledning af Danmarks befrielse fra den tyske besættelse, jfr. lov nr. 410 af 7. september 1945, og ved tronskiftet i 1947, jfr. lov nr. 208 af 4. juni 1947.

Man har derfor fundet, at der også i anledning af grundlovens forestående 100-årsdag den 5. juni 1949 bør foretages en ekstraordinær eftergivelse af kommunehjælp, og man har ment, at der derudover ved denne lejlighed er anledning til ekstraordinært at give adgang til opnåelse af aldersrente for visse grupper af personer, som på grund af lovens krav om medlemskab i den offentlige sygeforsikring som betingelse for at kunne oppebære aldersrente, hidtil har været udelukket fra sådan rente.

Til § 1.

Forslagets § 1, stk. 1, omfatter de samme arter af kommunehjælp, der blev eftergivet ved de fornævnte love af 7. september 1945 og 4. juni 1947, hvorfor man med hensyn til den nærmere begrundelse for den foretagne afgrænsning af bestemmelsens område skal henvise til bemærkningerne til forslaget til loven af 7. september 1945, jfr. rigsdagstidende 1945, tillæg A, sp. 1389—96.

Den foreslåede bestemmelse i § 1, stk. 2, skyldes hensynet til at undgå dobbeltforsørgelse i tilfælde, hvor der senere tilstås invaliderente, arbejdsløshedsunderstøttelse eller lignende med tilbagevirkende kraft til en person, der, medens sagen herom var til behandling, allerede har modtaget kommunehjælp til afhjælpning af det pågældende trangtilfælde.

Til § 2.

Efter folkeforsikringslovens § 1, stk. 2, er det som hovedregel en betingelse for at få tillagt aldersrente, at pågældende enten har sygeforsikret sig eller sikret sig adgang

til at blive sygeforsikret i en for ubemidlede anerkendt sygekasse eller i en statskontrolleret sygeforening (fortsættelseskasse), d. v. s. at pågældende enten skal være nydende eller bidragydende medlem af en sådan sygekasse eller sygeforening.

Med hensyn til adgangen til at blive optaget i sygeforsikringen gælder det derhos efter folkeforsikringslovens § 83, stk. 7, at sådan optagelse som regel ikke kan finde sted, når pågældende er fyldt 40 år. Kun for så vidt forpligtelsen til at søge optagelse i sygeforsikringen, jfr. herved lovens § 11, stk. 1—7, er indtrådt efter det fyldte 40. år, er aldersgrænsen for optagelse det 60. år.

Som følge af de anførte bestemmelser kan der ikke ydes aldersrente til personer, som enten slet ikke er blevet optaget i sygeforsikringen, eller som senere af en eller anden grund er gledet ud af forsikringen. De pågældende har derfor i trangtilfælde måttet henvise til kommunehjælp, og der har ikke været hjemmel til at optage dem på alderdomshjem, hvorfor et ikke ringe antal af disse gamle, når de ikke længere har kunnet klare sig selv, har måttet anbringes i forsørgelsesanstalter. Blandt de personer, som således ikke vil kunne få tilstået aldersrente, kan nævnes de fra udlandet hjemvendende danske, som først er kommet her til landet i en sådan alder, at de ikke har haft mulighed for at blive optaget i sygeforsikringen. For disse sidstes vedkommende har spørgsmålet fået særlig aktualitet under og efter krigen, da et stort antal danske statsborgere tvunget af omstændighederne har måttet opgive deres bopæl i udlandet og vende tilbage til Danmark. I § 2, stk. 1, gives der adgang til aldersrente for disse personer, uanset at de ikke er eller har sikret sig adgang til at blive sygeforsikret, såfremt de iøvrigt den 5. juni 1949 opfylder betingelserne for at oppebære aldersrente.

Til den ovenfor omtalte gruppe af personer, som ikke er berettiget til aldersrente, kan derimod ikke henregnes de personer, som ikke er renteberettiget, fordi de er i kontingentrestance til sygeforsikringen, men som stadig efter loven har mulighed for at berigtige restancerne. Gennem en sådan berigtigelse vil de pågældende nemlig kunne generhverve retten til at få tillagt rente. I